

Universitätsbibliothek Paderborn

**In Amos, Abdiam, Et Ionam Prophetas, Commentarij
Francisci Lamberti Auenionensis**

Lambert, François

Argentorati, 1525

VD16 B 3868

Pars Prima. Primum iubetur Ionæ, ut proficiscatur in Niniue ad prophetandum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35983

1205

DIC GO CO C

INCIPIT

IONAS PROPHETA.

CAPUT PRIMUM.

Capitis summarium. Primum iubetur Iona, ut proficiatur in Ninive ad prophetandum. Secundo, ponitur inobedientia eius. Tertio, de uento in mare à Deo misso, & periculo nauis, ac proinde Iona & aliorum afflictione. Quarto, de sorte misera, & Iona per eam deprehensione. Quinto, Jonas à nautis interrogatus, ueritatem profitetur. Sexto, dicit nautis in uerbo Domini, ut eum mittant in mare, & ceſſabit mare à nauī.

PARS PRIMA.

Et factum est uerbum Domini ad Ionam filium Amathi, dicens: Surge, & uade in Ninive ciuitatem granadem, & prædicta in ea, quia ascendit malitia eius coram me.

O

Quod

FRANC. LAMB. IN IONAM

Quod hic à principio, & coniunctio ponitur, qui-
dam putant aliquid supplendum, ut bene conueni-
at, sic enarrantes: Israëlitis uerbum propelle-
tibus, & odientibus Prophetas ueritatis, non mittitur il-
lis ultra Ionas, qui, ut diximus in prologo, illis prius mis-
sus fuerat. Tum, ut aiunt, bene congruit: Et factum
est &. Sed uere hæc ratio nulla est, nam & Ezechiel
sic omnino incipit, & tamen non prophetauit à prin-
cipio alijs quam Israëlitis. Cæterum hæc est phrasis
Hebreis communis, sèpe uti coniunctionibus eiusmo-
di, ut in compluribus Scripturæ locis est uidere. Ve-
rum non dubito, eum à D. E. O. missum ad Ninuitas,
ut Israëlitarum ceruix durissima palam fieret. Illi siqui-
dem mox ad uerbum Prophetæ respuerunt, istis in cor-
dis sui duritic permanentibus. Idcirco Dominus Iudeis
ueritatem non suspicentibus ait Matthæi duodecimo, &
Lucæ undecimo: Viri Ninuitæ surgent in iudicio cum
generatione ista, & condemnabunt eam, quia pœni-
tentiam egerunt, ad prædicationem Ionæ. Quasi di-
ceret: Vos autem, me prædicante, non resipiscitis, illis
me longè minori mox adquiescentibus.

Igitur factum est uerbum Domini ad Ionam filium A-
mathi. Multit adserunt eum filium fuisse mulieris uidua
Sareptanae, quem suscitauit Helias: 3. Reg. 17. quam mul-
ierem palam est fuisse gentilem Lu. 4. Sic enim dixit impi-
orum Synagogæ, que erat in Nazareth: In ueritate dico
vobis: multæ uiduae erant in diebus Heliae in Israel, quædo-
clausum

COMMENTAR. CAPVT I. 106

clausum est cælum, annis tribus & mensibus sex, cum fa-
cta est famæ magna in omni terra, & ad nullam illarum
missus est **Helias**, nisi in **Sareptam Sydoniæ**, ad mulierem
uiduam. Ad id enim illius exemplum adlegavit, q[uod] gentilis
e[st]et, ut liquet intuenti textus ordinem. Proinde autem di-
citur filius **Amathi**, quod interpretatur ueritas, q[uod] à ueri-
tatis Propheta fuerit suscitatus. Eo namq[ue] suscitato, mater
eius dixit: **Nunc cognoui, q[uod] Propheta Dei es tu, & uerbū**
Domini in ore tuo uerum est. Quod tametsi complures
adseuerant, non uidetur ita esse. Nam 4 Regum 14. non
Sareptanus, sed de **Geih**, non **Palestmorum**, sed quæ est in
Opher, fuisse dicitur. Nec est uerisimile, quod si eius-
dem uiduae filius fuisset, nonnihil in libris autenticis re-
periretur. Sed neque tertio Regum 17. neque apud **Jose-**
phum octauo libro Antiquitatum de filij dictæ uiduae susci-
tatione agente, quicquam scribitur. Demum, ipse uiduae fi-
lius, circa principia regni **Achab Regis Israël fuit suscita-**
tus, à quo tempore, usque ad principium regni **Hierobo-**
am filij **Iosas Regis Israël, sub quo omnium consensu **Io-****
nas prophetauit, fluxere anni nonaginta septem. Et for-
san prophetauit toto tempore **Hieroboam, qui regnauit**
annis quadraginta uno. Illi enim prophetauit ipse **Ionas,**
quod esset demelurus **Syros, & restituturus terminos **I-****
saël, ut ait **Iosephus libro nono Antiquita. capite unde-**
cimo. Cui bene consentiunt, quæ habentur quarto Regum
decimoquarto. Deniq[ue] ipsem **Ionas dicit, se non ē gen-**
tibus, sed ex **Hebreis e[ss]e, in fratre eodem capite.**

○ 2

Ex his

FRANC. LAMB. IN IONAM

Ex his omnibus liquet, cum non fuisset dictae uidue fuisse
lium. Quomodo enim gentilis et Hebreus fuit? Et
quomodo suscitatus est sub Achab, et prophetauit sub
Microboam? Proinde id pure et simpliciter sentiendum
est, quod Amathi est nomen patris sui, quem et puto
fuisse Prophetam, iuxta Hebreorum regulam, qui dia-
cunt, illorum Prophetarum genitores Prophetas esse,
qui in eorum libris memorantur. Quicquid aliud dixeris,
non erit fixum.

Porrò uerbum ipsum quod factum est ad Ionam, Dei
iussio fuit, ideoque necessario obseruanda. Iussit autem, ut
surgeret, irretque Niniue, ut in ea praedicaret uerbum suum.
Quod? Non dubium quin illud quod habetur in fratre capite
tertio: Adhuc quadraginta dies et cetera de quo suo loco, Deo
uolente agemus. Quia, inquit, ascendit malitia eius co-
ram me. Quando ascendit? Nunquid dum ab eo cognita
fuit? Minime. Cognitio enim sua, est aeterna, sed non
ascensus malitiae hominum ad eum. Ascendit aliquorum
malitia in conspectu Domini, cum ipsa malitia, quam an-
te secula præcognouit, perpetratur, et tam augetur, ut
propter eam exterminari, aut alioquin flagellari promere
antur. Sic dicuntur Niniuitarum iniuriantes ascendiisse, id
est, creuisse coram Domino, ut sit sensus: Vidi quam incre-
uerit, et adacta sit malitia Niniue. Sic et nunc coram
eo ascendit malitia Antichristorum,

Ionas ergo accepta a Deo legatione, debuit mox profi-
cisci ad Niniuitas, quod urgeret ipsa iussio Domini. Ni-
mirum

COMMENTAR. CAPVT I.

109

mirum cuilibet ab eo missō, euangelizandi incumbit ne-
cessitas. Neq; licuit ei alio ire, donec prius consummaret
ministerium, ad quod adsumebatur. Quid autem fecerit,
mox subiungitur.

P A R S S E C V N D A.

Et surrexit Jonas, ut fugeret in Tharsis, à facie
Domini. **E**t descendit in Joppem, & inue-
nit nauem euntem in Tharsis. **E**t dedit
naulum eius, & descendit in eam,
ut iret cum eis in Tharsis, à
facie Domini.

Miror qui fiat, ut nonnulli cum Dei scriptorum in-
uria, uelint Prophetas Dei, & Sanctos aliquot
magnificare: cuiusmodi sunt, qui Ionam non pec-
caſe adseuerant. Peccauit enim, & multumquidem, sicut
in prologo diximus, et in sequentibus palam fiet. Vidimus
enim, q; à Domino missus fuerat, quomodo ergo innocens
fuit, dum non adquieuit deo mittenti? Nam quemadmodū
non licet prophetare his qui non sunt missi, ita missis tace-
re impū est. Porro qui sint uere missi, libello proprio, cui
titulus, De fidelium uocatione, aperte tractauimus.

At Jonas, accepta prophetandi iussione, obstiit Deo
præcienti, & mox uoluit abire in Tharsis, non dubium,
quoniam in regionem sic uocatam, quam Iosephus lib. 9. Anti-

○ 3 capite